

Keski-Pohjanmaan
maakuntaudistus

Mitä uusi Sote tarjoaa palveluntuottajille maakunnassa?

Soteuttamo 2.0
25.10.2018

Sote-järjestämisen muutosjohtaja Eija
Kellokoski-Kari

#meidänkeskipohjanmaa

Valtakunnan tilanne

- Syntykö lait?
- Valinnanvapauden sisältö ja laajuus?
- Valinnanvapauden vaiheistus?
- Aikataulu?
- Rahoituksen riittävyys ja maakunnan asukkaiden välttämättömien palveluiden turvaaminen

Sote-järjestämisen organisoituminen

Taloushallin-
topalvelut ja
tiedontuotanto
konsernipalveluis-
ta, sotespesifi
tiedontuotanto,
HYTE?

Sote-järjestäminen

(Sote-järjestämisjohtaja)

- Soten palvelustrategia ja palvelulupaus, Soten järjestäjän käsikirja/ järjestämissuunnitelma?
Ylimaakunnallinen yhteistyö, yhteistyöalueen rooli ja yhteistyösopimus, yhteistyö THL, STM:n ohjaus

Ikääntynei-
den palvelut

Lasten-
nuorten ja
perheiden
palvelut

Somaattisen
terveyden-
huollon
palvelut

Lääketeieteellinen koordinaatio

Sosiaalityön koordinaatio

Keski-Pohjanmaan valmistelu

- Maakuntastrategia tehdään suunnitellusti loppuun.
- Soten palvelustrategiaa lähdetään työstämään vasta, jos lakipaketti etenee. Soitelle tehty strategiset linjaukset ja niillä edetään tällä hetkellä.
- Palvelulupaus työstetään palvelustrategian jälkeen
- STM:n arviointineuvottelu marraskuussa. THL:n kanssa työstetty arviointiprosessi kesän ja syksyn aikana.

Maakuntastrategia

Maakunnalla on oltava strategia, jossa maakuntavaltuusto päättää maakunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.

Maakunnan strategiassa tulee ottaa huomioon

- asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen maakunnan tehtävälalla;
- palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevat strategiset linjaukset;
- maakunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- alueiden, alueiden käytön, elinympäristön laadun ja alueen elinkeinojen kehittäminen;
- omistajapolitiikka;
- henkilöstöpolitiikka;
- asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Maakunnan strategian tulee perustua arvioon maakunnan tilanteesta strategian laatimishetkellä sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista maakunnan tehtävien toteuttamiseen.

Strategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Maakuntastrategia otetaan huomioon maakunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa §97 Strategia tarkistetaan vähintään kerran maakuntavaltuuston toimikaudessa. HE15/2017, §35

Palvelustrategia

Palvelustrategia osana maakuntastrategiaa

- Maakunnan on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana maakuntastrategiaa.

Palvelustrategiassa maakunta päättää

- järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet
- yksityisiltä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelun tuottajilta hankittavien palvelujen vähimmäismäärää koskevat tavoitteet
- mikä osa hankinnoista kilpailutetaan palvelujen innovatiivisuutta ja kustannusvaikuttavuutta parantavien uusien ratkaisujen kehittämiseksi

Keski-Pohjanmaan
maakunta

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelulupaus

Maakunnan palvelulupaus on

- maakunnan asukkaille osoitettu tahdonilmaisu siitä, miten maakunta toteuttaa sosiaali- ja terveystyöt
- palvelulupaus ei muuta lailla säädettyä velvoitetta järjestää sosiaali- ja terveydenhuolto.
- palvelulupauksessa maakunta asettaa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan maakunnan asukkaiden tarpeet ja paikalliset olosuhteet sekä saatavuus ja saavutettavuus huomioon ottavalla tavalla.
- Otettava huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet. Ministeriön (STM, VM) ohjaus lisääntyy merkittävästi.
- Valtion raamibudjetti

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelulupaus

- palvelulupaus voidaan laatia osana maakuntastrategiaa.
- Lupaukset sovitettava taloudelliseen tilanteeseen. Ei voida luvata sitä mihin ei ole varaa!
- Sähköiset ja liikkuvat palvelut mahdollisuutena. Paljon hyödyntämättömiä mahdollisuuksia

HE 15/2017, § 14

Valinnanvapaus laajentuu

Laki asiakkaan valinnanvapaudesta (HE 47/2017) antaa mahdollisuuden

- valita palvelun tuottaja, tämän toimipiste sekä palveluja antava ammattihenkilö/-henkilöstö (§4)
- suoran valinnan palvelussa (sote-keskus, suun terveydenhuolto yli 18 v) asiakkaalla on oikeus valita palvelu itse ilman maakunnan osoitusta tai maakunnan liikelaitoksen tekemää palvelutarpeen arviointia
- maakunnan liikelaitos vastaa muista kuin suoran valinnan palvelujen tuottamisesta
- liikelaitoksen tekemän palvelutarpeen arvioinnin perusteella asiakkaalla on oikeus valita asiakassetelipalvelun tuottaja sekä henkilökohtaisella budjetilla annettavien palvelujen tuottaja

Valinnanvapaus

- Monituottajuudella haetaan taloudellisesti ja toiminnallisesti asiakkaan kannalta järkeviä palvelukokonaisuuksia
- Palveluntuottajat kilpailevat laadulla. Laatukilpailun toteutuminen edellyttää tehokasta kilpailua paikallisilla markkinoilla
- Digipalveluiden ja erilaisten sähköisten asiointimahdollisuuksien lisääntyminen niille, joilla mahdollisuus käyttää. Tekoälyn kehittäminen soten tueksi.

- Ohjausmekanismin toimivuus erilaisilla maantieteellisillä markkinoilla (Pienille paikkakunnille syntyy monopoli joko yksityinen tai julkinen) esim. tehostettu palveluasuminen, raskas kotihoito)
- Kannustavat korvausmallit- Miten ne luodaan?
- Alihankkijoiden käyttö, onko sitä mahdollisuutta lisätä/ laajentaa asiakkaiden mahdollisuuksia valita ja lisätä yrityssektorin/ palveluntuottajien monimuotoisuutta?
- Markkinoiden pelisäännöt tulee järjestäjän määrittellä

Sote-markkinoiden erityishasteet

Otto Toivanen Aalto yliopisto

- ”Sotemarkkinat oppikirjaesimerkki markkinasta, joka ei toimi useista syistä:
 1. Informaation epätasainen jakautuminen (yritykset/ asiakkaat; yritykset/ sääntelijä)
 2. Tuotteen asiantuntijaluonne
 3. Asiakkaiden vaikeudet hankkia tarvittava tieto/ kyky käyttää olemassa olevaa tietoa

Sotemarkkinoiden erityishasteet

4. Täydellisiä sote- markkinoita ei olemassa: vaarana joko alihoito ta ylihoito, hoitoonpääsyn vaikeudet tai liikalähetteet”

Haasteet Keski-Pohjanmaalla

- Pieni väestöpohja. Rajoittaa erityisesti terveydenhuoltopalveluiden avaamista markkinoille.
- Päivystävän sairaalan turvaaminen

Pilotti

- Keski-Pohjanmaa sai henkilökohtaisen budjetin valinnanvapauspilotin. Pilotti käynnistyy mikäli lainsäädäntö tulee voimaan. Pilotti koskee vaikeavammaisia sekä perheitä, jossa vaikeavammaisen lapsi. Aikataulu?
- Pilotin projektipäällikkö ja vastuuvastuunvalmistelijoita rekrytoidaan mikäli lainsäädäntö tulee voimaan ja pilotit alkavat (Tulossa aikanaan sis. haku)

Mahdollisuudet Keski-Pohjanmaalla

- Henkilökohtaisen budjetin laajentaminen kaikkiin soveltuviin asiakasryhmiin
- Mahdollistaa pienten ja keskisuurten toimijoiden lisääntymisen ja pärjäämisen
- Asiakassetelin toimivuus ja valinnanvapauden toteutuminen kotihoidossa ja tehostetussa palveluasumisessa, jossa isot volyymit. Saadaanko markkinat toimimaan ja toteutuuko valinnanvapaus koko maakunnassa?

Mahdollisuudet Keski-Pohjanmaalla

- Palveluiden turvaaminen. Liikelaitoksen perälautatehtävä, jos ja kun markkinoilta ei järjesty palvelu. Maakunta vastaa, että palvelut turvataan lain mukaisesti.
- Palveluiden tuottamisen edellytykset kanta-Kokkolan ulkopuolella maakunnassa

Keski-Pohjanmaan
maakuntaliitto

www.meidankeskipohjanmaa.fi